

REPTIELENHUIS 'SERPO'

Door: René van der Vlugt en Marcel van der Voort

Inhoud: Inleiding - startproblemen - De reptielentoonstelling - Nevenactiviteiten - De toekomst

* * *

INLEIDING

In een eerdere jaargang van *Litteratura Serpentina* is, ter ere van het 10-jarige bestaan, al eens aandacht besteed aan de reizende slangententoonstelling van Walter Getreuer die onder de naam 'SERPO' door Nederland trekt (Van der Voort, 1993). In dat artikel werd reeds aangekondigd, dat onder de naam Reptielenhuis 'Serpo', in april 1993 een permanente reptielentoonstelling in Delft geopend zou worden.

Hoewel er al vanaf 1993 in ondermeer *Litteratura Serpentina* geadverteerd werd, is het reptielenhuis in Delft echter pas net voor de zomer van 1994 definitief geopend voor het publiek. Reden voor de redactie van *LS* om eens een kijkje te gaan nemen aan het Stationplein in Delft waar het reptielenhuis gehuisvest is.

Foto 1: Interieur van Reptielenhuis Serpo.
Interior of Reptilehouse Serpo.

STARTPROBLEMEN

Het is een wat druilerige dag in augustus als we in Delft arriveren. De gehele binnenstad ligt open, vanwege de aanleg van tramlijn 1, zoals Walter Getreuer ons later weet te melden, zodat het enige moeite kost om met de auto het Stationsplein te bereiken. Daar wijzen grote bordes in sprekende kleuren, bekend van de reizende slangenexpo 'SERPO', ons de weg langs het water. Het reptielenhuis blijkt gevestigd in een oud pakhuis, onopvallend gelegen maar ruim voorzien van parkeerruimte in de vorm van een grote binnenplaats, een niet onbelangrijke luxe in een oude stad als Delft.

Na binnenkomst springen naast de welbekende 'SERPO'-terraria ook een aantal grote terraria direct in het oog waarin een aantal fraaie alligators gehuisvest zijn. Met behulp van een grote hoeveelheid tropische planten wordt een rustige en aangename sfeer gecreëerd die uitnodigt om de tentoongestelde dieren in alle rust te bekijken.

Een van de eerste vragen aan Walter was natuurlijk waarom het allemaal zo lang geduurd heeft voordat de permanente reptielententoonstelling daadwerkelijk zijn deuren kon openen. Hij weet ons te verzekeren dat het aan hem zeker niet gelegen heeft. Evenals bij het opzetten van zijn reizende tentoonstelling bleek ook dit keer dat een beginnend ondernemer een welhaast ontelbaar aantal bureaucratische horden heeft te nemen. Om te beginnen bleek financiering van dit project bijna nog moeilijker dan van de reizende tentoonstelling. Banken eisen tegenwoordig zoveel garanties dat je zo ongeveer moet bewijzen dat je het geld eigenlijk niet nodig hebt voordat ze bereid zijn je een lening te verschaffen! Gelukkig heeft 'SERPO' inmiddels onder de diverse leveranciers van materialen, nodig voor ondermeer de bouw van nieuwe terraria, een goede naam opgebouwd zodat vanuit die hoek alle medewerking werd verkregen.

Wat moeizamer verliep de samenwerking met de gemeente Delft. Aan de ene kant zijn ze erg druk bezig met de toeristische waarde van hun stad, in welk verband diverse gemeentelijke instellingen zoals bijvoorbeeld het Legermuseum op alle mogelijke wijzen worden gesteund. Denk aan bewegwijzering en opname in de gemeentegids. Aan de andere kant wordt particulier initiatief nauwelijks ondersteund. Walter is zelf de eerste om toe te geven dat hij zich met zijn reptielententoonstelling bevindt in een schemergebied tussen commercieel bedrijf en toeristische c.q. culturele instelling. Op zijn verzoek om subsidie uit een fonds voor bevordering van toeristische activiteiten werd in eerste instantie afwijzend gereageerd met de mededeling dat zo'n fonds helemaal niet bestond. Op een later verzoek aan de gemeente om bewegwijzering kreeg hij echter te horen dat "als hij zich op zo'n commerciële wijze ging presenteren, hij die culturele subsidies zeker niet kreeg!". Uiteindelijk bleek er, pas na het inschakelen van de Kamer van Koophandel, toch een subsidie uit het toeristisch fonds mogelijk. Ook bij de verbouwing van het pand waar 'SERPO' momenteel is gevestigd, was de medewerking van de gemeente niet optimaal. Een week voordat het gebouw opengesteld zou worden voor het publiek werd zelfs nog een bouwstop opgelegd, omdat de benodigde bouwvergunningen zouden ontbreken! Uiteindelijk is ook die zaak geregeld, maar al met al heeft de opening van het reptielenhuis een aanzienlijke vertraging opgelopen.

HET REPTIELENHUIS

De tentoonstelling zelf doet denken aan de reizende slangenexpo. Ruim opgestelde terraria, naar eigen ontwerp en in eigen beheer vervaardigd, waarin de dieren zich goed laten bekijken. Momenteel ligt de nadruk bij de tentoongestelde dieren nog vooral op de slangen. Slecht enkele alligators, schildpadden en spinnen zijn naast de ongeveer 100 slangen te bewonderen,

maar in de nabije toekomst hoopt Walter het aanbod van andere reptielen zeker uit te kunnen breiden.

Een vraag die Walter en zijn medewerkers vaak te horen krijgen is *of die beesten nooit ontlasting hebben want we zien niks liggen!* Zelf beschouwen ze dat als een compliment en een bewijs dat ze op de juiste manier bezig zijn. Hun eerste bezigheid van elke morgen bestaat uit een controle van de aanwezige levende have, of zoals hij zelf zegt, *of iedereen nog in gezondheid aanwezig is*. Ontlasting wordt inderdaad iedere dag opgeruimd, waterbakken verschoond als ze vervuild zijn en niet te vergeten de ruiten gepoetst, ook iets dat vrijwel dagelijks gedaan moet worden. Zeker als het druk is, zijn dat klusjes waar ze overdag, ook uit een oogpunt van veiligheid, vrijwel geen tijd aan kunnen besteden. Het is Walter vaker gebeurd dat wanneer hij op een stil moment een bak opende om een gifslang te verzorgen, er toch plotseling bezoekers om hem heen staan en het zelfs wagen hem, op een kritiek moment, aan zijn arm te trekken omdat ze *het niet goed kunnen zien*. Hoewel de bezoekers volgens Walter zeer leergierig zijn, realiseren ze zich niet, dat slangen, en natuurlijk zeker de gifslangen, erg gevaarlijke beesten kunnen zijn. De ontlasting van bijvoorbeeld een mamba wordt daarom in de avonduren verwijderd, als alle bezoekers naar huis zijn. Pas dan kunnen de noodzakelijke handelingen in alle rust uitgevoerd worden.

Rust is volgens Walter een toverwoord in de omgang met gifslangen. *Je moet nooit je dieren verschonen als je over vijf minuten de trein moet halen, dat is vragen om problemen*. De tijd ervoor nemen en als je merkt dat een dier niet wil, dan wacht je maar een dag. Er is geen enkele reden om een slang à la minute een schone waterbak te geven, daarvoor mag je nooit je eigen gezondheid op het spel zetten. Natuurlijk mag de zaak niet zodanig vervuilen dat de gezondheid van de dieren er onder lijdt maar rust en geduld zijn eerste vereisten in de verzorging van (gif)slangen.

Naast Walter en zijn vrouw zijn nog een aantal mensen actief binnen 'SERPO'. Als enige vaste medewerker is Gert-Jan Reef veel betrokken bij de reizende tentoonstelling, die volgens Walter nog steeds draait en zeker zal blijven bestaan. Jeroen, de broer van Gert-Jan, helpt altijd met het op- en afbreken van de tentoonstelling en zo zijn er nog een aantal mensen, vrijwilligers en veel stagiaires, die regelmatig komen helpen. Noodzakelijke hulp want Walter heeft minder tijd om zelf zijn dieren te verzorgen dan hem lief is. Erg veel tijd gaat zitten in zijn onvermoeibare pogingen om de slechte naam die slangen in het algemeen nog steeds onder het grote publiek hebben ten goede te keren. Daarbij schuwt hij de commerciële aanpak zeker niet. Zo staan een aantal van zijn slangen ingeschreven bij een modellenbureau en leverde en verzorgde hij afgelopen oktober de diamantratelslangen die kostbare diamanten moesten bewaken in een etalage van de Amsterdamse Bijenkorf. Steeds echter staat bij hem het welzijn van de dieren voorop. Medewerking aan een reclamecampagne voor slangelederen producten werd vanzelfsprekend geweigerd en ook verzoeken om slangen die Walter kreeg naar aanleiding van een televisieuitzending van de VPRO waarin een vrouw sex met een slang had, werden, al dan niet diplomatisch, zeer resoluut afgewezen.

NEVENACTIVITEITEN

Een belangrijk deel van Walter's activiteiten zijn echter niet direct commercieel. Zo verzorgt hij bijvoorbeeld leskisten voor gebruik in scholen. Met behulp van de inhoud van deze kisten kan de wereld van de reptielen tastbaar gemaakt worden. Een wereld die anders zo abstract blijft. Een afgeworpen slangehuidje, een schedeltje of een ratel van een ratelslang. Samen met een videoband is dat materiaal vooral bedoeld om de jeugd voor te lichten over de natuur en reptielen en amfibieën in het bijzonder.

Juist die voorlichting van het (grote) publiek neemt een hele belangrijke plaats in. De bekende 'test-je-kennis'-computers zijn ook in Delft aanwezig en een score van 10 goede antwoorden wordt beloond met een sticker. Iets wat door het goed lezen van de informatie-bordjes bij de terraria een niet al te moeilijke opgave is. Volgens Walter is het dan ook des te opmerkelijker, dat het bijna altijd de niet-slangenhouders zijn die zo'n sticker winnen. Een bewijs, dat het publiek wel degelijk echt geïnteresseerd is in de informatie die aangeboden wordt, meer nog dan de zgn. liefhebbers.

Naast de eerdergenoemde leskisten verzorgt hij ook wel terraria voor instellingen zoals scholen of zelfs een tehuis voor geestelijk gehandicapten. De dieren worden dan in bruikleen afgestaan, samen met het nodige voorlichtingsmateriaal.

Binnen de permanente tentoonstelling in Delft is op de bovenverdieping ruimte gecreëerd voor een educatieve afdeling. Er is een klein museum met veel achtergrondinformatie over reptielen en binnenkort komt het videolokaal gereed. Ook is 'SERPO' een geliefd doel voor schooluitstapjes, want vooral de jeugd beschouwt Walter als een dankbare doelgroep die altijd weer leergierig en geïnteresseerd reageert.

Binnen de voorlichting past ook het plan voor een Europese afdeling. Hierin wil Walter diverse Europese dieren samenbrengen, zodat de vakantieganger kan zien wat hij tegengekomen is, iets waar zeker behoefte aan is, gezien het feit, dat er wekelijks wel mensen op de stoep staan met een fotootje of een afgeworpen huidje en de vraag *wat is dit?*

Maar niet alleen naar het grote publiek heeft Walter een voorlichtende functie. Zo verzorgt hij ook praktische en theoretische opleidingen van controleurs van de AID, de algemene inspectiedienst. Deze dienst is verantwoordelijk voor bijvoorbeeld de controle van dierzendingen en dus ook voor zendingen die gifslangen bevatten. Iets wat natuurlijk wel veilig moet gebeuren en in dat verband heeft Walter ook al wat apparatuur ontwikkeld die daarvoor gebruikt kan worden.

Door de contacten met de AID kwamen in het verleden wel eens in beslag genomen dieren bij hem terecht en deze opvangfunctie van 'SERPO' wordt in toenemende mate belangrijker. Momenteel echter wordt juist het opvangbeleid van de AID geherstructureerd en zullen dieren, en planten ook overigens, alleen nog worden geplaatst bij die instellingen, die een rijkserkenning hebben. Op dit ogenblik loopt voor 'SERPO' de aanvraagprocedure echter nog.

Op lokaal niveau vervult 'SERPO' al wel een duidelijke opvangfunctie. Via de dierenambulance en ook de dierenbescherming komen regelmatig dieren binnen. Soms betreft het schrijnende gevallen zoals een hagedis, uit een inbeslaggenomen boedel, waarvan alle tenen waren aangevreten door krekels. Deze dieren zijn niet zonder meer te herplaatsen.

DE TOEKOMST

Uit alles blijkt, dat Walter Getreuer vooral uit een bevlogenheid en boordevol idealisme aan het avontuur met de permanente tentoonstelling is begonnen. Hij draait al enige tijd mee in het tentoonstellingswereldje en realiseert zich maar al te goed dat *je strikt commercieel gezien beter een buitententoonstelling kunt opzetten op de Canarische Eilanden*. Gelukkig krijgt hij toch veel steun van collega's en bekenden in zijn pogingen om zijn vele toekomstdromen te realiseren. Dat hij hierbij zich ook, noodgedwongen, op het zuiver commerciële pad begeeft is iets wat niemand hem kwalijk zal kunnen nemen.

LITERATUUR

Voort, Marcel van der, 1993. Tien jaar Serpo. Litt. Serp. Vol. 13 (2), 65-70.